

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 57.

ANULU XXIV.

Sabiuu 18/30 Iuliu 1876.

Telegrafu' este Duminec'a si Joi'n, la sic-care
doue septemani cu adausu Foisio'rei. — Prenu-
meratiunea se face in Sabiuu la expeditu'r'a foiei, pre
afara la s. r. poste cu bani gat'a prin scrisori fran-
cate, adreseate cãtra expeditura. Pretulu' prenumera-
tiunei pentru Sabiuu este pre anu 7 fl. v. a.
iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

trecelealte pãrti ale Transilvaniei sã pentru pro-
vinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre
o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prive. si tieri
streine pre anu 12 1/2, anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru intãi'a ora
cu 7 cr. sirulu', pentru a dõu'a ora cu 5 1/2, cr.
si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Nr. 1924.

Inscelintiare.

Prin acest'a se face cunoscutu: cumca esamenele de cualificatiune pre-
scrise in §. 13. alu Statutulu' organicu
aline'a a 2-a si a 3-a se voru tiené
si in anulu acest'a conformu regula-
menteloru provisorice din an. 1873
(vedi actele sinodulu' 1873. pag. 157
si 162) dela 25—31 Augustu a. cur.
st. vechiu.

Cei ce dorescu a se supune ace-
storu esamene, se substerna de tem-
puriu cererile lor instruate cu docu-
mentele necesari.

Sabiuu, 15 Iuliu, 1876.

Dela secretariatulu con- sistorialu.

Cinci ani prudentia de statu de a lui Andrassy si politic'a Au- stro-Ungariei in orientu.

Sub titlulu acest'a a aparutu o
brosiura in München, scrisa in Iuniu
a. c.; dupa conferintiele de ministri
tenuite in Berlinu si dupa pertractã-
rile delegatiuniloru din anulu acest'a
in Pest'a.

Brosiur'a e de mare interesu, fatia
cu evenemintele ce se petrecu in tem-
pulu de fatia in orientu. Ea caracte-
riséza politic'a ce o urmarescu Au-
stro-Ungari'a si resp. ministrulu afa-
ceriloru straine in orientu, incercan-
du-se totu-odata de a rectificã pasii
facuti pâna acum'a de ministrulu no-
stru pentru afacerile straine An-
drassy si prin acest'a a-lu intari in
positi'a sea, carea incepu a se clatinã.

Incãtu va cuprinde brosiur'a acé-
st'a intr'adeveru principiile directive,
ce le urmédia si le va urmã Au-
stro-Ungari'a in caus'a orientale, séu
ca ea si principiile espresse intr'ens'a,
suntu numai o masca sub a cãrei'a
umbra sa se póta urmari cu atãtu
mai siguru alte tendintie póte chiaru
opuse aceloru espresse aci, acest'a numai
viitoriulu o va dá la lumina. In totu
casulu brosiur'a cuprinde nisce des-
coperiri si pareri de mare insemnatate,
care nu strica de a le cunoíce ori-cine
mai alesu in tempulu cându se ocupa
tõta lumea de afaceri politice. In spe-
rantia deci de a face unu serviciu ce-
titoriloru nostri, vomu comunicã in
estrasu trasurile fundamentali ale bro-
siurei acest'eia.

Inainte inse de a intrã in mate-
ria ins'asi, trebuie sa observãmu ca
unu ce caracteristicu, ca brosiur'a acé-
st'a manifestédia o politica fatia de
evenemintele ce suntu la ordinea dilei
in orientu, nu prea corespundiatóre
acelei'a ce vedemu ca se observa aici
la noi in jumetatea nõstra de imperiu.
De acea diurnalele magiare se intrecu
a combate brosiur'a si principiile cu-
prinse intr'ens'a.

Cã introduce in materia observa
autoriulu celu necunoscutu alu bro-
siurei de sub cestiune ca dintre mul-
tele erori comise de conducatorii po-
liticej nõstre de mai nainte, se pare
o eróre mai daunõsa politic'a tradi-
tiunale a Austriei fatia de Turci'a,
cãrei'a i se mai póte asemenã numai
politic'a romano-catolica urmata cu
atãt'a sila inlauntru si afara de mo-
narchia. Ambele 'si aflara resbunarea.

Dupa cum e imposibilu a insuflã
viétia cadavreloru mórte si putrede,
asiã de imposibila e si tendintia de a
sustiené in modu artificiosu, edificii

de statu jignite, ce jacu pre funda-
mente asiaticé séu din evulu mediu.

Pasialiculu turcescu si domnirea
papale lumésca trebuiau se cada, in-
ainte de a espirã deceniulu din urma
alu secululu alu 19 alu luminei. Ace-
stea trebuie sa le fi prevediutu ori-
care politicu cugetatoriu. Numai, pre
cãndu domnirea papale se cutropi in-
sasi de sine si in sine; pasialiculu
turcescu are radacini mai tari, spre
cutropirea lui se recere o fortia es-
traordinaria. Spre acestu scopu tre-
buie cá se rosiasca inca multu sange,
sange scumpu alu feliuriteloru popóre
si ginti, pórt'a de feru si cornulu de
auru. Si marea négra va trebui sa-si
schimbe pre unu tempu murea sea,
numindu-se marea rosia.

Autoriulu brosiurei presupune,
dupa cum se vede din pasagiulu ace-
st'a, ca pâna acum s'a facutu inca
numai inceputulu cu nimicirea puterei
otomane. Ca acest'a nu póte urmã
decãtu prin unu resbelu europénu
generalu si prin concurentia diferite-
loru popóre la lupta. —

Trecãndu apoi la caracterisarea
politicej lui Andrassy si resp. a Au-
striei in orientu, acest'a o face prin
asemenarea lui Andrassy cu unu ar-
chitectu bunu, carele voindu a de-
molã unu edificiu, nu incepe de susu
ci de josu si nu se apuca mai inainte
de edificarea unui edificiu nou, pâna
ce nu l'a curatitu mai intãiu pe celu
vechiu de totu; pâna ce nu si-a pro-
curatu spre edificiuulu nou, unu spatiu
potrivitu si acomodat, si pâna ce
nu póte procurã pentru noii locuitori
conditiuni sigure de conlocuire paci-
nica; ca nu cum-va altcum, retacirea
de mai apoi sa fie multu mai rea cá
cea de acum. —

Va se dica Andrassy nu se póte
dar' nici nu voiesce a se opune ni-
micirei Turciei; inse nu a sositu inca
tempulu pentru acest'a. Si nu se póte
incepe oper'a de susu — interese di-
nastice — ci de josu; si numai atunci
cãndu se va fi hotaritu mai intãiu
apriatu, ca ce are sa urmeze dupa
nimicirea puterei turcesci, cine sa
stapanéscã provinciile ei de adi, in
ce forma.

Andrassy, sustiene autorulu mai
departe, nu e nici unu Fabius
Cunctator austriacu, dara nu vo-
iesce a fi nici unu erou cá Curtius
care sa se aiepte pe sine, pe impera-
toarele séu tier'a sea, in prapastia.
Elu nu voiesce sa scõta insusi casta-
nele din focu pentru altii. Séu mai
bine, elu nu voiesce a fi portariulu, care
sa deschida Russei portalulu bisericej
S-tei Sofii, pentru cá cu atãtu mai
comodu se póta Russi'a asiezã crucea
tripla grecésca pe Hag'i'a (Sãnt'a). —

Contele Andrassy, conformu pa-
reriloru autoriulu brosiurei, totu asiã
de putienu se incéla cu ide'a ca dõra
Turci'a s'aru mai puté sustiené, chiaru
numai unu deceniu, cá si colegii sei,
principicii Bismarck si Gortia-
koff. Elu inse nu voiesce se intre-
prinda nimic'a spre a inaintã proce-
sulu de totale cutropire; cãci acest'a
si asiã se va petrece inca pré curendu.
Elu aru voi cá sa se amãne catastrof'a
neevitabile, câtu de multu pentru ca
tempulu dupa parerea autoriulu aru
puté produce de totu alte jurstãri si
constelatiuni politice. In unu singuru
anu se póte schimbã de totu situa-
tiunea de adi a Europei intregi. —

Politic'a Austriei fatia de omulu
bolnavu in orientu póte fi totu aceea

negativa si asteptatóre, dupa cum a
fostu si fatia de omulu morbosu in
Vaticanu. Punendu cine-va in locu
de Rom'a cuventulu Bisantiu a
castigatu indata chei'a spre a dejudecã
politic'a Austriei fatia de Turci'a, ca-
rea insemnéza: mai intãiu privesce si
astépta, insa fii pregatitu pentru tõe,
chiaru si pentru cele mai neastep-
tate rele.

Politic'a lui Andrassy trebuie sa
fia: cá sa nu se lase a fi condusu de
un'a séu alt'a partida séu jumetate
de imperiu; in afacerile esterne sa nu
se lase a fi condusu de o adunare
sfatuitóre cu mai multe capete, ci pre
acestu terenu sa fia cá Bismarck, in-
susi conducatoriu; sa astepte momen-
tulu potrivit, dandu-i-se insa acest'a,
indata sa-lu si apuce si folosésca.

(Va urmã)

Revist'a politica.

De pre câmpulu resbelulu lip-
sescu scirile positive cu totulu. Pre-
supunerea ca adi mãne trebuie sa ne
aduca telegrafulu scirea despre o ba-
talia decisiva, face rotunda prin presa,
inse intãrdie cu constatarea. Cu atãtu
mai alarmanta este press'a austro-un-
gurescã si in specialu cea ungurésca,
care se teme ca nu va trece multu
si Austro-Ungari'a va intrã in actiune.
„P. N.“ interpeléza pre regimulu un-
gurescu, déca are cunoscentia, ca mo-
narchi'a sta gata sa parasésca poli-
tic'a neutralitãtiei si sa intrevina cu
arme si cá mijlocitóre in afacerea turco-
serbésca? Déca are si este invoitu re-
gimulu ungurescu cu politic'a acest'a
si de unde va luã mijlõcele pentru
campania? In fine are de cugetu a
chiamã diet'a cá sa voteze spelele?

„Pester Cor.“ deminte scirile cari
au datu ansa la temerile lui „P. Na-
plo“ si cu deosebire publicate de fõi'a
turcésca „Bassiset“, care dicea ca in-
ternunciulu austro-ungurescu din Con-
stantinopole au anuciatu regimulu
turcescu, ca déca pâna la 4—5 Au-
gustu nu se alege cu caus'a turco-
serbésca, Austro-Ungari'a este silita a
intrã in Serbi'a cu putere armata spre
a pune capetu versãrilor de sãnge.

„Fremden Blatt“ din Vien'a dis-
cuta ide'a de aneciune a Bosniei, care
predomnesce cercurile decisive din
Austri'a. Nu se póte tagadui si ig-
norã, dice acestu organu, ca in Au-
stri'a esistu acum dorintie de anec-
siune, dara pâna unde petrundu ele
nu putemu judecã. Cercurile ungu-
resci nu voru sa scie de o estindere
a teritoriulu austro-ungurescu. Un-
guriu au unele argumente contr'a ideei
de a sporí statulu cu unu milionu de
slavi, dara nu trebuie sa faca escesu
cu zelulu loru patrioticu. Cumca sór-
tea tieriloru slavo-romãne situate spre
média-di dela balcanu nu se póte
despartí de corpulu imperialu grupatu
in giurulu Dunarei de medilocu, pre
care l'a creatu si consolidatu gloriõs'a
casa a habsburgo-lotaringiloru prin
mii de furtune, este unu adeveru ne-
alterabilu.

Inimiculu de mórte alu Austriei,
Kossuth, a propusu nu demultu o cõn-
federatiune danubiana. Pro-
iectulu de impartire atribuitu lui Ig-
natiev representã totu acest'a idea,
numai in altu sensu si din altu punctu
de manecare. „Post“ din Berlinu pro-
puse de curendu alta editiune a cõn-
federatiunei danubiane, dandu Austriei
protectoratulu asupr'a staturiloru de

presentu vasale Turciei. Este un'a si
aceea-si idea, ce se repetiesce in di-
ferite forme.

„Fr. Bl.“ constatã ca ide'a de
aneciune esista in Austri'a si póte si
in alte cercuri unguresci. Statulu are
dreptu a se estinde, ba o expansiune
teritoriale aru fi si o medicina pen-
tru a curã patri'a nõstra de maras-
mulu politicu si economicu Dalmati'a
nu póte inflori pâna ce nu i se va
anectã Bosni'a. In Bosni'a e o par-
tida tare care saluta cu bucuria anec-
tarea tieriei la Austri'a. Atari fapte,
atari torinti nu trebuie ignorati; ide'a
de aneciune esista si nu se póte es-
terminã lesne. Nu putemu admite ca
unu milionu de bosniaci aru puté face
Austriei o perplesitate.

Se vede ca ide'i'a de anectare in-
cepe a prinde radecini totu mai afunde.

„Golos“ de asemenea dedica
situatiunei politice unu articolu,
in care desvõlta unele pareri ce nu
potu fi ignorate in momentul pre-
sentu atãtu de criticu. Acestu organu
vede in situatiunea actuala necondi-
tiunatu „celu mai remarcabilu mo-
mentu din intréga istoria politica a
acestui seculu.“ Cursulu ideiloru „ce
le desvõlta „Golos“ este acest'a:

Evenemintele de pe teatrulu de
resbelu ne invétia ca participarea Eu-
ropei la resolvere (causei orientale)
e neaperatu de lipsa; si in Reich-
stadt nu s'a ignoratu acestu ade-
veru. Principiulu neinter-
ventiunei, pusu de Austri'a si
Russi'a si aprobatu de celelalte state,
e numai o mesura temporalã,
a cãrei durata s'a facutu dependentã
de intevenirea unei „fase critice“
a resbelulu serbo-slavu. Acest'a fasa
póte intreveni in fia-care momentu.
Dupa parerea lui „Golos“ trebuie sa
se restórne mai intãiu „pseudo-ac-
siom'a“ despre necesitatea unei
Turcie europene pentru sustie-
nerea ecuilibrulu european. De cându
s'a recunoscutu Turci'a prin tracta-
tulu de Parisu de unu statu euro-
peanu egalu indreptatitu prin influ-
inti'a unei coalitiuni puternice, espe-
rinti'a trista de 20 ani ne a invetiãtu,
ca recunõscerea Turciei basata pe
temerea de influinti'a Russei ce cresce,
nu afla in sine ins'asi nici unu radiemu
pentru ca Turciei i lipsescu tõe con-
ditiunile de esistintia ale unui statu
europeanu. Tutoratulu ce l'a luat
Angli'a asupr'a Turciei si pe care si
acum lu pórtã, a provocatu numai o
rescõla dupa alt'a. Unirea Moldaviei
cu Valachi'a, desiartarea cetãtiloru
serbesci de trupele turcesci, ocuparea
Siriei prin francesi etc. tõe aceste
suntu violãri directe a tractatulu de
Parisu, cãci s'au recunoscutu de in-
tréga Europ'a de necesarie. Credintia
ce servesce de basa la acestu tractatu
e totalu sgduita. Dara Angli'a se
face a nu crede acest'a, Angli'a nu
voia sa pricépa faptele si remase pe
lãnga vechi'a axioma despre necesi-
tatea Turciei. Pe Angli'a singura cade
responsabilitatea pentru tristeles ur-
mãri ale politicej sale. Totu reulu,
care directu séu indirectu a fostu o
consecuintia din esistintia mai departe
a Turciei, jace pe consciintia barbatil-
loru de statu englesi. Dara acum i
s'au deschisu Europei ochii. Nime nu
a disputatu Russei impreuna cu Ger-
mani'a si Austri'a dreptulu de initia-
tiva in afacerea orientale. Not'a
lui Andrassy a fostu consecuintia
din acest'a initiativa. Angli'a inse se

incercă să paralizeze lucrul pe sub ascunsu și să înduplece pe Turci'a de nou la promisiuni goale. Că pretestu de a respinge aceste sumutii nemo-rale servă contielegerea și memoran- dului din Berlinu. Cabinetulu englezu încercă a se opune, refuză aderintia, se vediu inse spre mirarea sea isolatu, de acea elu dete fôia din urma in jocu. Sub influintia sea despre acest'a numai incapa indoiela urmă resturnarea dela 30 Maiu in Constantinopole. Unu nou argumentu eră creatu, „bunele inten- tiuni“ ale noului guvern. Resultatulu e cunoscutu; elu e triplu: „sinuci- derea“ sultanului detronatu, macelulu ministrilor și declararea de resbelu a Serbiei și Muntenegrului. Faptele vorbescu și chiaru si in Angli'a se formă o reactiune. Deci intrebarea s'a simplificatu, intru câtu nime numai afirma necesitatea Turciei că statu eu- ropénu. Ce cugeta ce vréu ce acorda cei din Constantinopole, acest'a lasa pe Eu- rop'a indiferenta. Chiaru si o invin- gere perfecta a turciloru asup'a sla- viloru nu va schimbă nimicu. O atare invingere aru fi numai acea „faza cri- tica“ care aru trebui sa provôce o initiatiu. . .

„Golos“ dedica apoi unu escursu mai lungu tractatului de Parisu, care in partea ce privește asigurarea și re- cunoscerea Turciei trebuie resturnatu — in partea a două relativu la drep- turile creștiniloru din Turci'a, mai departe dezvoltatu. O revisiune a trac- tatului in acestu întielesu e necesara, e unic'a resolvere pacifica a cestiunei. Rusi'a insasi nu cauta acuisitiuni și inavutiri in orientu, unic'a grige a „politicele se se curate și neinteresate“ e sôrtea slaviloru inruditi din Turci'a.

Bucuresci, 12 Iuliu.

„Arde satulu și bab'a se pép- tena“, aru putea dice strainulu, care vine astadi la Bucuresci, vedindu atit- udinea patriarchala, cu care capital'a Romaniei primesce scirile de preste Dunare. Numai scirile ce vinu de preste Carpati ne mai punu intru câtu-va in ingrigire. Cu deosebire diuarele din Vien'a ne spunu, ca amu fi intr'o infierbantata agitatie, si intr'adeveru acest'a veste provôca o agitatie trecătoare prin cafenele și pre lănga chioscurile de pre Bule- vardu, unde se vendu diuarele. A- steptămu in fia-care di — din Vien'a — o telegrama, care sa ne incuno- sciintieze, ca noi amu plecatu cu micu cu mare contr'a turciloru. Si déca, după acest'a scire, amu merge cu totii la dlu Cogalniceanu, elu ne-ar dice: „Baieti! mergeti acasa si fi-ti pe pace, căci grigi'a mea de tréb'a tieiei!“ — Ear' după ce dlu Cogalniceanu astfelu ne-ar fi respunsu, capital'a si dim- preuna cu ea intrég'a tiéra aru merge acasa si nu ar mai crede de cuvi- intia a vorbi despre politic'a esterna. Pentruca e in tiéra unu lucru nestra- mutatu: increderea in dlu Cogalni- ceanu. Ômenii nu știu cum stămu in cele dinafara si nici nu staruiescu a sci, pentrucă nu cum-va sa supere pe dlu Cogalniceanu. Cu tôte aceste dlu Desliu, veciniculu interelatoru, a ce- rutu o sedintia secreta. — „Nu esci d-ta omulu, care pricepe, ce eu facu.“ — Aru fi respunsu ministrulu de este- rne. Acestu respunsu piperatu, care atātu de multu a placutu tieiei, Ve pôte incredintia, ca dlu Cogalnicénu câtu-si de putienu nu se va supune inriuririloru camerei ori ale senatului, chiaru admitiendu, ca aceste aru fi mai putienu cumpetate, decâtu insusi ministrulu.

Atât'a scimu noi despre politic'a esterna a tieiei. Siguru e numai aceea, ca Romani'a cere o resplata pentru neutralitatea costisătoare, cu care a venit intr'ajutorulu Portiei. Deocamdata insa ea nu pretinde de- cătu recunoscerea unor drepuri, pre care, le are ori-care aru fi tocmai in interesulu imperiului sa le aiba. Unulu

dintre aceste suntu gurele Dunarei, pre care Romani'a pre bas'a tracta- tului dela Parisu, aru trebui sa le poseada. E Dobrogia, care pentru noi are unu „pretium affectionis“, in- tru câtu populatiunea ei suntu români, si anume români verdi, veniti nu de- multu de preste Carpati si sporti la o populatiune constanta de câte-va sute de mii suflete. Nu pôte fi ni- mic'a mai firescu, decâtu că noi sa dorimu, că acesti frati ai nostri, care astadi suntu intr'o stare aprôpe de o potriua cu aceea a româniloru din Serbi'a, sa se bucure de avantajele positiunei nôstre. Iéra Pôrt'a, întie- legendu bine interesele se, aru tre- bui sa se bucure, déca cu acestu chipu nu numai ne va multami pre noi, dar' va avea totu odata la gu- rele Dunarei o populatiune, care nu-i este si nici nu-i pôte fi ostila. Ori- câtu de multu s'aru fi discutat cestiunea independintiei, ea nici cându nu a potutu prinde radecini in tié- ra. Astadi inse ea nici nu mai e discutata: noi nu aspirămu decâtu a ne creă in imperiulu otomanu o positiune, care nu ne supera. Se in- tielege numai căta vreme mai avem credintia in vitalitatea imperiului. Pentru aceea pretendemu sa ni se re- cunoscă dreptulu de a trimite unu agentu diplomaticu, amu puté dice numai politicu la Constantinopolu, prin care sa ne tienemu in curentulu unei cause, care negresitu ne privesce fôrte deapropo. Si ôre nu aru fi in- teresele Portii, că, de esemplu, dlu Ioanu Ghic'a, renumitulu Turcofilu se petréca in Constantinopole că repre- sentantu alu intereselor Romaniei, care nu potu fi prea impotrivite cu acele ale Turciei? Nu întielegu dar' cum tocmai diarele din Austri'a, care pretindu a sustiené caus'a Turciei, de odata s'au redicatu contr'a preten- siuniloru nôstre. Déca e cine-va care aru trebui sa favorizeze acest'a poli- tica a Romaniei, e tocmai o Austrie, care 'si întielege bine interesele.

Vedeti pré bine, ca tôte cele ce se dicu despre noi, suntu esagerări. Nu e intre noi si Pôrt'a nici unu con- flict: e numai cestiune de resona- mentu. Si precum mi-se asigura, Pôrt'a nici nu se opune pretensiuniloru nô- stre motivate. Opositiunea a asteptămu mai multu din partea puteriloru, care speculéza la slabirea imperiului o- tomanu.

Acest'a inse nu ne dispenséza a lucră din resputeri la intramarea ar- matei. Nu știu ce se lucréza la arse- nalulu din Tergoviste. Aici inse, la arsenalulu din dealulu Spirei, amu fostu in dilele aceste. Se lucréza la ambulantie si la carale de transportu, construite in unele pârti din nou, după unu sistemu fôrte practic, pe care l'amu puté numi romanescu, de ôre- ce elu nu se mai gasește aiurea. A- nume carale se incarca pe de laturi iéra nu pe de asup'a; astfelu aco- perementulu nu se pôte strică prin inchidere si deschidere; folosulu ace- stui sistemu e, ca pravulu de pusca totu-déun'a remane uscatu.

Despre sedintia secreta, care la cererea generalulu Florescu, s'a tie- nutu la senatu, se scie numai atât'a, ca senatulu a remasu indeplinu mul- tiamitu, după ce fostulu ministru de resbelu a facutu aretare despre sta- rea armatei. Din isvoru particularu întielegu, ca armat'a regulata e de 60,000 ômeni, care in totu momen- tulu se potu mobilisă. Armata terito- riala, militie, dorobanti etc. suntu cu totulu 130—140 mii. — Pentru armat'a regulata nu lipsescu nimicu. S'a con- statatu inse, ca pentru artilleria teri- toriala lipsescu cai. Oficierii in deob- sce suntu ômeni tineri, elevi ai scô- leloru militare de aici si din Iasi. Suntu destui si precum se dice in destulu de formati.

Depositele de arme de aici suntu o colectie interesanta pentru acei'a, cari voiescu a studiă sistemele. E aici

din tôte câte ce-va Krupp, mitraileuse, tunuri de asediu, tunuri de munte s. a. m. Numai déca voru avé cu ce sa le traga in câmpu.

Mobilisare nu s'a facutu si nici nu eră vorba sa se faca. Precum sciti, in anulul acest'a, nu s'a facutu recrutiunea. Totulu se reduce dar' la chia- marea rezervelor pentru bataliônele, ce suntu la malulu Dunarei.

Inca odata, noi suntemu gat'a, dar' cu un'a cu două ne vomu bate. Se întielege, acum aru fi pentru ce sa ne batemu. Nu credemu inse ca vomu fi siliti la acest'a, de ôre-ce scimu prea bine, ca intrarea nôstra in lupta aru fi „inceputulu sfersitulu“, pe care nu avem nici unu motivu a-lu dorí. Corbey.

Din cartea albastra a Angliei.

Cartea albastra a Engli- teriei, publicata de curendu cuprinde date marcante despre fazele prin cari au trecut cestiunea orientala.

Din cele ce urméza se pôte vedé ce atitudine resoluta a luat cabinetulu englezu fatia cu memorandumulu din Berlinu, care eră oper'a cancelariulu Gorciakoff, si ce antagonismulu poli- ticu esista intre aceste două puteri.

Asup'a memorandumulu din Ber- linu Derby desfășura intr'o scrisóre indreptata către lordulu Russel, ca guvernulu englesu regreta ca nu pôte participă la proiectele statorite de cele trei puteri. Guvernulu englesu scie apretia avantajele unei proce- deri colective a puteriloru in tôte ces- tiunile ce resulta din insurectiunea de pre peninsul'a Balcanului, daru nu pôte aderă la propuneri pre cari nu le crede de natura a restabilí pacea dorita. Propunerile din memorandu au intentiunea sa urgeze realizarea unui armistitiu intre Sublim'a Pôrt'a si de- legatii insurgentiloru pe basea punc- teloru statorite de acest'a, daru Angli'a nu se pôte invoí cu acestu ar- mistitiu fără de a sci, déca cum-va situatiunea militara nu se va schimbă in defavorulu guvernulu turcescu si renoirea campaniei si continuarea con- secuenta a luptei nu va cere fortie mai mari. Prelânga acest'a trebuie o garantia sigura, ca ambele pârti voru observă cu onestate acestu ar- mistitiu, căci nu se pôte cere că Pôrt'a sa sisteze operatiunile contr'a insur- gentiloru, precându acest'a spriginiti de Serbi'a si Muntenegru si-aru con- solidă positiunile si s'aru pregatí bine. Relativu la cele 5 puncte ce au sa serve de base la discussiunile intre Turci'a si insurgenti guvernulu en- glesu nu crede ca Turci'a dispune de medilócele necesarie pentru a recladí casele si bisericile insurgentiloru si a provedé pe refugiatii ce se voru re- întôrce cu vîptualele de lipsa, cu unu cuventu Turci'a nu pôte fi silita a luá asup'a sea datorintie ce nu le pôte impliní. Restrîngerea trupelor tur- cesce la anumite locuri aru aruncă tiér'a in bratiele anarchiei, iér' „in- spectiunea suprema a consuliloru“ aru nimici totalu autoritatea Portiei. Din aceste temeieri guvernulu englesu afla propunerile relativu la unu armistitiu ilusorice.

In actulu dela 10 Iuniu contele Derby comunica lordulu Russel, ca parerea sea, pe care a impartasit'o si cu ambasadorulu germănu, este: Sa sea dea administratiunei nôae din Constantinopole tempu pentru a se vedé rezultatele nesuintelor se. In a- cestu momentu, dice ministrulu de esterne englesu, noi trebuie sa ne ab- tienemu de ori-ce actiune colectiva si de ori-ce consiliu comunu, căci alt- mîntrea unu semnu s'eu si numai unu prospectu despre o interventiu aru fi de ajunsu sa faca pe insurgenti sa nu priméscă conditiunile ce li s'au ofer- ritu. De vreme ce propunerile com- binate in Berlinu in urm'a situatiunei schimbate s'au lasatu, nu vedu caus'a pentru care cele 6 puteri sa nu pro-

céda in modu colectivu urmarindu ac- tiunea mai departe. Ni s'au facutu, cu deosebire din partea Franciei, propu- neri de o conferintia. De-si in prin- cipiu, termina lordulu Derby, nu vedu vre-o piedeca contr'a ideiei unei con- ferintie totusi nu credu, ca o atare conferintia aru avé rezultate practice, déca nu se va statorí prin o contie- gere prealabila liniamentele principali ale planului care va avé sa fia obiectu de discussiune in conferintia.

La 14 Iuniu lordulu Derby scrisse ambasadorulu din Petersburg despre o interlocutiune de totu inte- resanta ce o a avut densulu cu amba- sadorulu rusescu in Londonu, contele Siuvaloff. Reprezentantele Rusiei, in- cepe lordulu Derby, 'si esprimă căta mine regretale se asup'a neincre- derei generali ce domnesce in Angli'a fatia cu guvernulu rusescu. Caracte- rulu si trecutul imperatorulu, ob- servă densulu, suntu o garantia sufi- cienta despre intentiunile lui pacifice. Eu inse adusei aminte Escelentiei Sale, ca noi nu ne amu indoiu si nu ne indoiu despre dorintia impera- tului de a se sustiené pacea, daru lim- bagiulu si atitudinea agentiloru ru- sesci nu e de acord cu intentiunile guvernulu rusescu. Simpatia generala ce domnesce in Rusi'a fatia cu po- pulatiunea resculata e unu faptu cu- noscutu de toti in Turci'a.

Aceste impregiurări suntu de a- junsu pentru a esplică neincrederea ce se manifesta in presa s'eu in dis- cursuri publice, daru guvernulu re- gescu n'a consideratu atari manifesta- tiuni. Amu adaosu apoi, ca me folo- sescu bucuros de ocaziune pentru a recunósce insemnatatea servitiului ce l'a prestatu imperatoarele rusescu in- dreptându o admonitiune către prin- cipele Serbiei. Replicându la alta in- trebare a contelui Siuvaloff dechiarai, ca nu se tiene de sistemulu s'eu de politic'a Angliei a observă o atitu- dine particulara in cestiunea orientala. Guvernulu englesu a aderatu la not'a contelui Andrassy, de-si nu a avutu prea mari sperantie in rezultatele ce se asteptau dela dens'a. Elu s'a in- torsu dela politic'a indigitata in me- morandulu din Berlinu din ratiunile aretate in modu sinceru la tempulu seu. Acum se pare, ca o procedere pe basea acelu acti s'a amanatu pe unu tempu nedeterminatu si intru câtu potu prevedé numai esista nici o cauza de diferentia intre guvernulu englesu si cabinetulu puteriloru esterne. Tôte suntu de acord, ca trebuie sa se lase noului sultanu tempu, pentru a se întielege cu insurgenti prin ne- gociări directe. Pâna ce nu vomu vedé rezultatele acestoru negociări nu putem face unu pasiu nou.

La aceste observatiuni contele Siuvaloff nu a replicatu nimicu, ci dise numai, ca aru fi de dorita că An- gli'a sa spuna ce modu de resolvere a diferentiei aru dorí sa accepteze. Care e tient'a si scopulu politicele englese? Pâna cându unui guvern nu-i voru fi cunoscute aceste, nu se va puté obtiené o actiune colectiva, ori câtu de ferbinte aru dorí alte puteri o astfelu de actiune. Eu replicai conte- lui Siuvaloff, ca déca negociările intre Pôrt'a si insurgenti se voru termină cu restabilirea liniscei, atunci e chiaru, ca scopulu doritu se va rea- lisă si fără interventiuena nôstra, si nu vomu avé de a mai face s'eu de a mai dice ce-va in acest'a afacere. Presu- punendu ca negociările nu voru reesi, ceea ce mi-se pare mai probabilu, eu me indoiescu de posibilitatea unei interventiu cu succesu, fără de a întrebuintia forti'a la un'a s'eu la alta partida. Se pare ca insurgenti nu lupta pentru reforme administrative, ci pentru independintia s'eu autonomia in ôre-care forma. Pôrt'a vrea sa dea reforme, daru o autonomia nu va dá decâtu cu sil'a. Diferentiele in pa- rerile ambeloru partide nu se potu impacă si nu credu ca un'a s'eu alta

parte va concede. Dupa parerea mea nu resulta decât se lasăm sa se continue mai departe lupta până cându succesul mai multu său mai putienu hotaritoriu se va da pe un'a său pe cealalta parte. Sultanulu vedindu ca trupele sale nu sporescu fatia cu insurgentii pôte ca se va supune la forti'a necesităţii si la unu asemenea casu va da insurgentiloru o positiune cum are Serbi'a si Romani'a. Succedandu-i inse sa restabileze autoritatea sea fia si numai in parte, pretensiunile insurgentiloru se voru moderă, increderea lor va suferi o lovitura si se voru mulcomi cu o conventiune cum e aceea care s'a facutu cu cretanii dupa resbelulu din 1866—1867. In ambele casuri puterile voru puté intrevini mai cu succesu, dara tempulu pentru acést'a n'a venit inca.

Totu in diu'a in care a espedatu contele Derby raportulu seu despre interlocutiunea sea cu contele Siuwaloff, tramise principele Gorciakoff din Ems o depesia, prin care imperatulu rusescu se dechiara multamitu cu increderea manifestata de Disraeli către Rusi'a si politic'a ei si apromite ministrului englesu asemenea incredere si din partea Rusiei. Se dice in depesia ca imperatulu a facutu totu pentru a impedeacă estinderea rescólei; Rusi'a nu crede ca stările abnorme din Turci'a se voru puté sustiené inca multu tempu, dara de ocamdata nu esista aceea ce aru puté inlocui stările actuali. Fatia cu periculi ce potu sa provina dela o darimare subita a edificiului din orientu e de doritu cá sa se sustiena statulu quo politicu ameliorandu-se într'adeveru starea populatiuniloru crestine rescutate, si acést'a s'aru puté realisá prin o contielegere comuna a puteriloru interesate impreunandu-se într'o actiune impacatôre si indeplinindu cu cumpetu si taria unu planu bine combinatu. Rusi'a s'a ostenitu déjà nu fâra succesu in directiunea acést'a. Cancelariulu cere sa se reapuce firulu intreruptu si invita pe cabinetulu din Londonu a nu refusá concursulu seu la acést'a intreprindere in interesulu păcei.

Sibiu in 10 Iuliu 1876.

Principiis obsta sero medicina paratur. —

(Fine.)

Amu vediutu ca ce pôte fi tendinti'a unei educatiuni natiunali, sa vedemu acum cari sunt factorii, dela cari se recere a conlucrá, cá ea sa-si aduca fruptele folositoare intentionate.

Precum se recere dela fia-care individuu a contribui spre ajungerea scopului amintitu, totu asemenea se pretinde cá si familiile intregi sa-si dea totu concursulu lor, introducendu pre copiii lor — inca pâna sunt ei singuri educatori — in limb'a datinele si contemplatiunile proprii ale acelei natiuni, ai cărei membri sunt si ei; si cu deosebire e de doritu cá mamele sa nu întârzie nici unu momentu a face totu ce li e posibilu in privinti'a acést'a, deorece e constatatu pâna la evidintia, ca ele intrunescu o influintia foarte mare in privinti'a acést'a. In mesura si mai considerabila in sa potu influintiá acelea institute, cari sunt chiamate a sustiené o astfelu de dezvoltare. Acelea sunt scolile.

Scólele sunt astfelu de organe, prin cari doresce o natiune a-si vedé inaintatu interesulu dezvoltării seale prin tóte gradele possibili. Fia scólele private publice ori confessiunale, le e interdisu a dá ansa la o dezvoltare antinaturala; deorece existinti'a lor numai atunci va avea intielesu, cându voru fi organe, cari inaintéza typulu de vieti'a poporului natiunei, cărei apartienu, si in cari se predă copiiloru invetiamentulu in — limb'a ce s'a vorbitu si in cas'a parintésca — limb'a materna, —

findu ca numai atunci lu voru pricepe — copiii si numai atunci le va servi de basa la o dezvoltare mai superiôra.

O dezvoltare omnilaterală nu potu nici decâtu posedé aceia cari nu au avutu fericirea de a-si insusi cunoscintiele elementari într'o scóla unde se predă invetiamentulu in limb'a materna; căci de aru fi invetiatiurulu cătu de bunu si cătu de zelosu, totusi nu-i va succede a pregati pre copii, cari nu cunosc limb'a in care le vorbesce, in moducorespundietoriu. Ei voru fi la inceputu cá nisce maimutie, imitandu pre copii, căror'a le e limb'a propunătoare, limba materna, si nici odata nu voru fi in stare a sci caus'a, ca de ce trebuie sa fia lucrulu cutare asiá si nu altcum nepricepandu-lu dela inceputu bine, ci dicendulu numai de aceea asiá fiindca audu pre ceilalti copii dicendu; ear' mai târziu voru deveni nisce masini ôrbe mecanice. Intuitiunea chiaru inca nu-si va putea reversá darurile ei cele bogate asupr'a lor — pentru ca ea inca presupune si pretinde ca conditio sine qua non priceperea limbei propunătoare.

Tóte acestea avendu-le in vedere, comun'a noastră bisericesca din cetate in Sabiiu, si fiindu pre deplinu convinsa despre adevurul lor precum si despre adevurul necontestaveru, ce lu esprima renumitul pedagogu Ohler in cartea sea intitulata: „Erziehungs- und Unterrichtskunde“ — „ca nici unu peccatu nu e asiá mare, decâtu a lasá pre copii sa-si insusiesca cunoscintiele cele dintâiu elementari, cari suntu cele mai principali, bas'a integrulei invetiamentu, într'o limba care nu o pricepu“ — a infintiatu deocamdata o scóla elementara, unde sa se adepe tenerimea din isvoru propriu — pentru care fapta maréti merita tóta laud'a — cu deosebire comitetulu parochialu cu parochulu localu in frunte, căci nu a crutiatu nici o ostenela pentru de a vedea realisatu acestu scopu nobilu. Folósele cele nenumerate, ce pôte sa le aduca, nu le mai enumeru, ca le va desoperi tempulu, ceea ce credu cu atât'a mai vertosu vediendu succesulu magulitoriu ce l'a obtienutu examenulu dela finea anului scolastecu acum esperiatu.

Atunci m'amu convinsu totu-deodata despre ambele adevururi ce le amu espusu, adeca, ca instructiunea într'o limba straina copiiloru nu e altu ce-va decâtu unu simplu mecanismu, ier' de alta parte, ca numai acolo se pune o basa sigura dezvoltării omnilaterale, unde se predă invetiamentulu într'o limba cunoscuta copiiloru mai cu séma cu privire la incepatu.

Avendu norocirea a fi de fatia la examenulu clasei I elementari dela scólele normale luterane din Sabiiu 'mi saltă inim'a de bucuria de respunsurile baietiloru, vediendu cum sciau sa-si dea séma despre cele invetiate se puté cu totu dreptulu conchide ca invetiatiurii resp. au fostu pre deplinu petrunsi de insemnatatea chiamării lor si ca au si satisfacutu pre deplinu acelei'a. Cătu de multu me intristaiu inse cându venindu a respunde unu baiatu de romanu care nu cunoscea limb'a propunătoare puteai vedé, ca intentiunea cea adevératu parintésca a invetiatiuriloru n'a obtienutu si fatia de acést'a rezultatu doritu, ca elu erá numai unu instrumentu mecanicu sciindu-si duce rol'a sea foarte bine, inse nu se sciá singuru ajutá.

Eata dar' ca scopulu doritu nu s'a potutu realisá si fatia de acést'a cá fatia de ceilalti si numai din singurul motivu ca nu au priceputu limb'a; si inca ca si cea mai eminenta procedura inca denéga fruptulu doritu

lipsindu unu ce esentialu, priceperea limbei.

Eu a-si face pre toti p. t. parinti atenti la acést'a impregiurare cu deosebire pre cei din Sabiiu si giuru cari erau pâna acum avisati se o faca ier' acum nu mai e de lipsa a o face avendu si noi in cetatea Sabiiului o scóla elementara, din care esindu copiii cu unu succesu bunu ei voru fi pregatiti si provediuti cu tóte cele de lipsa chiaru si cu cunoscintiele elementari ale limbei germâne pentru clas'a a II-a normala prelânga avantajulu ponderos, ca a pusu basa dezvoltării lor într'o scóla unde a priceputu tóte. Cu deosebire preotii si invetiatiurii aru trebui se staruiesca la ocolirea acestui reu, atragendule atentiunea la scól'a noastră din cestiu cu deosebire si din acelu incidentu, ca esindu baietii la finea anului din scól'a noastră de aici cu unu succesu bunu, au voru fi avisati a mai incepe odata clas'a I ci voru intrá numai decâtu într'adou'a, de ôre-ce precum amu mai amintitu se voru initiá intru tóte câte se receru acea ce la sute nu e cu putintia într'unu anu avendu pe de o parte invetiatiurulu de a face cu mai multe despartieminte iera de alta parte fiindu si referintiele mai mascere, si asiá pentru parintii copiiloru de pe sate e unu avantajulu foarte frumosu ca castiga unu anu intregu in tempu si in spese.

Eu recomendu scól'a noastră deosebitei atentiuni fiindu convinsu, ca fratii sasi nu se voru superá de locu deca acelu contingentu de baieti, care frecuentă pâna acum clas'a I elementara dela scólele lor normale voru trece la noi, cu atât'a mai vertosu fiindu-ca pe deoparte sciu ca scólele acestea tocmai suntu preste mesura impopulate, ier' de alta parte fiindu ca ei insisi s'au convinsu despre adevururile ce le-amu amintitu si sciu ca vedit'a, ce si-au castigatu-o ei pre terenulu invetiamentulu nu suferé prin acést'a nici o scadere său dauna.

Unu iubitoriu de progresu.

Nr. prot. S. XI. 1876.
p. 410.

PROGRAMULU

adunării generale a XV a Asociațiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului român, ce se va tiené in Sabiiu in 10—11 Augustu c. n. 1876.

Siedinti'a I.

1. Deschiderea siedintiei la 10 ôre inainte de prandiu, prin presiedintele Asociatiunei.

2. Alegerea a 3 notari, pentru purtarea lucuriloru scripturistice ale adunării generale.

3. Asistarea la parastasulu, ce se va tiené in amintirea reposatulu primu presiedinte alu Asociatiunei Archiepiscopulu si Metropolitulu Andreiu Bar. de Siagun'a in biserica parochiala din cetate.

4. Intrunindu-se membrii ierasi in localulu siedintieloru se cetesce raportulu despre activitatea comitetulu in decursulu anulu 1875/6.

5. Cetirea computulu anualu din partea cassariului.

6. Alegerea unei comisiuni de 3 membri pentru cercetarea socóteloru cassariului.

7. Alegerea unei comisiuni de 3 membri spre a inscrie membrii noi si a incassá tacsele respect.

8. Alegerea unei comisiuni bugetarie de 5 membri.

9. Alegerea unei comisiuni pentru propuneru de 7 membri.

Siedinti'a II.

1. Autenticarea procesulu verbalu alu siedintiei premergătoare.

2. Cetirea disertatiuniloru insinuate.

3. Raporturile comisiuniloru esmise in siedinti'a I.

4. Alegerea secretariulu alu II.

5. Desbaterea asupr'a altoru proiecte si motiuni facute in interesulu Asociatiunei.

6. Hotarirea locului si tempului pentru venitorea adunare generala.

7. Alegerea unei comisiuni de 5 pentru autenticarea procesulu verbalu alu acestei siedintie.

Din siedinti'a extraordinaria a comitetulu Asociatiunei transilvane, tienuta in 25 Iuliu c. n.

1876 in Sabiiu.

Nr. pres. 19/1876.

Insciintiare.

P. T. domni, cari voiescu a participá la adunarea generala a Asociatiunei transilvane, ce se va tiené in 10 si 11 Augustu c. n. a. c. in Sibiiu, se voru bucurá in urm'a decisiunei directiunei „drumul feratu primu transilvanu“ de dto Budapést'a 21 Iulie 1876 Nr. 5441—1572 II de urmatórele inlesniri: **cu unu bileta de clas'a a III voru puté ca atori pe cl. a II si cu unu jumetate biletu de cl. II se voru puté folosi de cl. III**, pentru calatori'a odata incóce si incolo. Aceste inlesniri se concedu in restempulu din 5—15 Augustu st. n.

P. T. domni, cari voiescu a se folosi de acestu favoru sa se adreseze la directiunile despartiamintelor cercuale si la dd. Dr. Tincu, avocatulu in Orastie; Gregoru Moisilu vicariu, Naseudu; Alesandru Filassu vicariu, Bistritia; Raulu Fagarasi comerciantu M. Osiorheiu; Ioanu Popescu, protopopu Mediasiu; Stefanu Filipu vice-capitanu Siomeut'a mare, Nicolau Mihaltianu protopopu in Bradu (Zarandu) dupa certificatele necesare, cari s'au depusu la densii din partea comitetulu.

Sibiiu in 27 Iulie 1876.

Dela presiedintele Asociatiunei transilvane.
Iacobi Bolog'a

R o m a n i ' a.

Joi 8 Iulie, spune Monit., la ôrele 11½ dimineti'a I. S. Domnitoriulu, in presentia d-loru ministri, incongiuratu de cas'a Sea civila si militara, a primitu, la palatulu din capitala, in sal'a tronului, cu solemnitatea obicinuata, biroulu si comisiunea senatulu, insarcinata a presentá Mariei Sele adres'a spre respunsu la discursulu tronulu.

D. Ioanu Ghic'a, vice-presiedinte alu senatulu, a cetitu adres'a, care amu publicat'o in nr. trecut.

Inaltimea Sea Domnitoriulu a respunsu:

D-loru vice-presiedinti! D-loru senatori! Suntu foarte simtitoriu pentru sentimentele de devotamentu ce 'mi esprimati si asta-data.

Asigurările ce 'Mi dati, in numele senatulu, 'Mi sunt cu atâtu mai scumpe cu câtu, in impregiurările actuale, numai prin o strinsa intielegere intre corpurile legiuitore si guvern, numai spriginitu si de spiritulu de moderatiune alu mandatariloru natiunei, vomu puté mantine, in fati'a evenimentelor ce se petrecu la hotarele noastre, neutralitatea atâtu de necesara spre a inlaturá pericolele esteriore, spre a lucrá la dezvoltarea din launtru a intereselor morale si materiale ale iubitei nostre patrii.

Ve multiamescu inca odata, d-loru senatori, pentru afectiunea domniloru vóstre. Dómn'a se asociéza la aceste multiamiri.

Joi 1 Iuliu 1876, s'a tienutu si a trei'a solemnitate a distributiunei premiilor eleviloru scólelor primare din capitala, totu in sal'a Ateneului. Si in acést'a di, cá si in cea pre-

cedenta, sal'a erá plina de unu numerosu publicu, parinti ai elevilor, cari asteptau sosirea M. S. Domnitoriului, spre a deschide solemnitatea.

La ór'a 1 Mari'a Sea sosindu, a fostu salutat de music'a militara si primitu la intrare de cátra d. ministru alu instructiunei si membrii consiliului permanentu de instructiune.

Intrandu in sal'a solemnității Mari'a Sea a fostu intimpinatu prin unu imnu cantatu de elevii conservatorului de musica.

Dupa terminarea imnului, dlu institutoru N. Scurtescu a pronunțiatu unu discursu, care a fostu aplaudatu de publicu.

Dupa terminarea discursului dlui Scurtescu M. S. Domnitoriulu ordonandu intrarea premiantiloru in sal'a solemnității a respunsu la discursulu dlui Scurtescu prin unu altu discursu, care a fostu necontentitu aplaudatu de corpulu profesoralu si puliculu asistentu.

Dupa terminarea responsului Mariei Sele, facendu-se apelulu nominalu, au venitu pe rendu toti elevii de premiatu de si-au primitu corónele din mánile Mariei Sele, iér' premiele din mánile dlui ministru alu instructiunei.

Premiantii I cu cununa erau salutati de music'a militara.

Premiantii I ai claseloru superioare dela aceste scóle, cá si ai celorlalte scóle, deosebitu de premiele destinate de ministeriu, mai primiau din mánile Mariei Sele inca câte unu premiu ce Mari'a Sea tramisese mai dinainte pentru acestu scopu, spre incuragiare.

Este mai cu neputintia a descrie cineva emotiunea de care erá cuprinsu totu publiculu asistentu la aceste serbári scolare, audindu atátu discursurile rostite de profesori si responsurile pline de patriotismu si de inalte cugetári ale Mariei Sele, cátu si inocentia impacientia mai cu séma a miciloru elevi si eleve, cari asteptau sa-si primésca din mánile Domnitoriului modest'a, dar' pretios'a recompensa a silintieloru loru de preste anu, cum si afectiunea cu care erau primite de cátra Mari'a Sea aceste tinere fiintie, pe care le incununa dandule parintesc'a mangiere.

Dupa terminarea si acestei a trei'a solemnități, M. S. Domnitoriulu a parasitu sal'a in aplausele publicului si eleviloru primindu cu gentiletia buchete oferite pentru M. S. Dómn'a.

D. Scurtescu a vorbitu asupr'a insemnatității invetiamentului primaru, despre personalu, clase, programa si localu, aretandu neajunsurile principale ale acestoru conditii ale scólei, si crede, ca indreptarea acestoru conditii aru fi celu mai siguru mijlocu pentru a face natiunea fericita.

La acést'a M. S. au binevoitu a raspunde.

„Domniloru! Suntu fericitu de a puté presidá estu tempu solemnitatea distribuirei premiiloru la elevii scóleloru primare. Sciti interesulu ce Amu purtatu totu-déun'a pentru invetiamentulu popularu; elu este temeli'a instructiunei, elu da mai întâiu directiunea studiiloru si dela densulu depinde adese sórt'a ce copilulu 'si prepara in diu'a in care va intrá in societate.

Nu se póte dar' veghiá indestulu asupr'a acestui invetiamentu, si nu este sarcina mai nobila si mai frumósa decâtu acea a institutorului primaru. Elu devine pentru copilulu incredintiatu crescerei si invetiaturei sele unu alu doilea parinte care 'i da o a dóu'a viétia, acea morala si intelectualu.

Voiu cere in totu-déun'a guvernului Meu a nu crutiá nici unu sacrificiu pentru scólele primare, pentru prosperarea, pentru inmultirea loru. Unu mare si generosu rege alu Franței dicea in vremile trecute ca nu

va fi multiamitu decâtu cându fiacare supusu alu seu 'si va avé fier-tur'a pe vatra asigurata, eu voi dice la rendulu Meu ca in diu'a acea voi fi pe deplinu multiamitu cându fiacare románu va sci sa scrie si sa ceteasca, cáci atunci traiulu seu moralu si materialu va fi asigurat.

Tempulu nu 'Mi a permis in anulu acést'a a asistá la esamenele d-vóstre, precum amu facutu pentru alte scoli. Speru ca in cursulu anului inse o voiu puté face. Cu tóte acestea inse, in caletoriele Mele prin tiéra, 'Mi amu facutu o deosebita placere de a visitá scólele primare de prin orasie si de prin sate chiaru, si pretutindeni Amu constatat unu realu progresu.

Initiativ'a luata in anulu acést'a de primari'a capitalei de a cladi o scóla primara comunala, a cárei temelie amu fostu fericitu a o puté asiedia Eu insumi, acést'a initiativa este din cele mai laudabile si speru ca acestu esemplu se va imitá in cur-rendu de celelalte orasie ale tierei. Instructiunea primara in comunele urbane trebuiesce cátu mai multu sustienuta de comunele insesi, pentru cá statulu, mai usiuratu, pe cátu putintia, de acést'a sarcina, sa póta mai lesne intrebuintia prisosulu la desvolutarea invetiamentului primaru ruralu, a celui secundariu si superioru.

Tineri si studiosi copii, veniti acum de primiti resplatá silintieloru vóstre din mán'a Mea. Voi cari ve destinati a urmá cu studiile vóstre inainte, mergeti in totu-déun'a pe acést'a cale spre a deveni intr'o di membri folositori ai statului si ai familiei vóstre; iér' voi care opriti invetiatur'a vóstra la studiile primare spre a imbratisia arte si mestesiuguri folositóre societátiei, nu uitati nici odata ca omulu se onóra numai prin munca, prin probitate, prin iubirea de Dumniediu si de patrie.

Serbarea scóleloru nationale s'a terminatu in anulu acést'a cu unu prándiu oferitu de M. S. Domnitoriulu corpului profesoralu din capitala. Au asistatu impreuna cu d. ministru alu instructiunei publice preste 40 profesori intre cari: d. Zalomitu, rectore alu Universității, d. A. T. Laurianu, decanulu facultátii de litere, d-nii membri ai consiliului permanentu: Aronu Florianu, V. A. Urechia si Gr. Stefanescu, si delegatiuni din tóte ramurile invetiamentului primariu secundariu, scóla de comerciu, musica, pictura etc.

Atátu inainte de masa cátu si apoi, pâna tardiu la 9 óre sér'a, Mari'a Sea a binevoitu a se intretiene cu fie-care profesorulu si institutorulu, aretându pentru scoli celu mai viu interesu si discutându cu iubire cestiuni scolare, despre interesele invetiamentului nationalu, despre reform'a limbei etc.

La prándiu, Mari'a Sea portá urmatoriulu toastu:

„Ridicu, dise Mari'a Sea, acestu paharu in onórea invetiaturei nóstre nationale si in sanatatea celoru cari suntu chemati a o respandí.”

„Urediu cá silintiele corpului profesoralu se fia incununate cu unu deplinu succesu, asigurându astfelu tari'a si prosperitatea scumpei nóstre tierei.”

Lungi aclamári acoperira ultimele vorbe ale Mariei Sale, iéra d. V. A. Urechia, in numele corpului profesoralu, respunse inchinându unu paharu in sanatatea M. Sale Domnului.

Varietáti.

(†) Ioanu si Ann'a de Jvanovicu nascuta de Belle anuncia in numele loru si alu fiului Otto, cu anim'a franta de dorere, repausarea multu iubitei neuitaverei loru fice, respective sorei, Paulin'a de Iva-

noviciu, carea in 27. ale lunei curente la 9 óre diminétia, in urm'a unui morbu durerosu, in etate de 24 de ani, a finitu jun'a sea viétia dupa primirea ss. sacramente.

Remasitiile pamentesci ale repausatei se voru astruca in 29 l. curente la 3 óre dupa amédi in cimiteriulu gr. res. din suburbiulu Iosefinu aici pentru repausulu eternu.

*(Tragi-comicu.) In 28 Iuliu c. n. pre la 8 óre diminétia mergea pre drumulu de lángha scóla de innotu militaria din Sabiiu unu caru cu boi incarcatu cu nasipu, de buna séma pe sém'a reparaturiloru, ce se facu la scaldele acestea. Prelángha boi mergea unu románu si muiera lui in caru tocmai pe spatiulu de dinderetu alu carului, unde nu mai stá nasipulu. Precându boii mergeau incetisioru, iér' stapánulu carului cu tóta liniscea privea si dóra vorbea in trecatu cu unii din lucratori, cari formandu o bariera pre lángha riu mancau de diminétia, care ce aveau, slánina cu pita, brándia cu mamaliga, cépa si ridichi cu pâne, cáci erá miseri, — pre atunci femeia din caru se pomenesce cu o povéra extraordinaria preste umeru si mâni. De aru fi avutu ea cunoscintie meteorologice, de siguru 'si cugetá ca unu meteoru au cadiutu preste ea; ei inse nu-i erá de durerile, ce le simtiá, ci i erá, biét'a, ca ce prinsese in bratie erá o copila sanatósa de 4—5 ani. Barbatulu, care fu desteptatu din legeritatea sea prin strigaturile inspamentátore ale copilei, sciindu, ca si elu mai are acasa vr'o 10 copii, ingritu dícea cátra publiculu ce se aduná lángha caru: „cine mi-a aruncatu copila acést'a in caru?” si numai vediendu ca baiat'a e sasóica, incepú sa resufte mai usioru. Ei dar' cine-va a trebuit sa-i puna copila in caru!? Boii au fostu, cari in locu de a calcá in picíore copila si a trece carulu preste ea au preferitu a o luá cu delicatetia in córne si a o aruncá cá pre o mince (pila) pâna in partea de dindaratu a carului, unde erá femeia. Mirarea erá mare, ca copila afara de o lovitura la páncece, fára sânge, si spaim'a cea mare n'au suferitu altmintrea. 20 xr. ce unulu din speculatori, darui prefacú fric'a ei in bucuria.

Burs'a de Vien'a.

Din 17/29 Iuliu 1876.

Metalicele 5%	65 60
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	69 20
Imprumutulu de statulu din 1860...	112 80
Actiuni de banca	862 —
Actiuni de creditu	142 —
London	123 30
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	72 50
„ „ „ Temisioresci	72 50
„ „ „ Ardelenesci	73 25
„ „ „ Croato-slavone	— —
Argintu	102 —
Galbinu	5 84
Napoleonu d'auru (poli)	9 79
Valut'a nóua imperiale germána...	60 30

Nr. 691 ex 1876.

Concursu.

La scóla granitierésca din Sin'a e de a se conferi postulu de invetiatoriu adjunctu cu unu salariu anuale de 180 fl. v. a., cortelu si lemne focale.

Doritorii de a ocupá acestu postu sa-si tramita suplicele instruite cu documentele recerute pâna la 15 Augustu st. n. la

Comitetulu administrativu de fondulu scolastecu alu fostiloru granitieri de regimentulu románu I.

Concursu.

La scóla capitala-normala greco-orientala din S. Sebesiu, au devenitu vacante dóue posturi invetiatoresci, pentru a cáror'a ocupare se escrie concursu, cu terminu pâna la 15 Augustu a. c.

Salariulu anualu pentru unulu este 350 fl. v. a. cortelu naturalu in edificiulu scólei, din acestu salariu are sa se solvésca 2% fondulu tractualu scolaru — intaritu de pré Ven. Cons. Nr. 521/1868. —

Doritorii de a ocupá vre-unulu din prementionatele posturi invetiatoresci suntu avisati a-si asterne suplicele subscrisului comitetu parochialu instruite in sensulu „Stat. or.” cu atestatu de botezu si cu testimonii scolastice, ca au absolvatu celu putieniu 6 clase gimnasiale si cursulu pedagogicu séu teologicu si ca au depusu esamenulu de cualificatiune, afara de acestea se poftesce cá respectivii invetiatori sa mérga la bisericu cu elevii si se cante.

S. Sebesiu in 11 Iuliu 1876.
(2—3) Comitetulu parochialu.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci din clas'a I, dela scóla confesiunala romána gr. or. din Codlea, protopesbiteratulu Branului, se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1. Din cass'a alodiala 150 fl. v. a.
2. Dela circ'a 50 elevi a 40 cr. v. a. — 20 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si produce:

- a) Atestatu de botezu;
- b) Atestatu de moralitate;
- c) Atestatu ca au absolvatu celu putieniu 4 clase gimnasiale si
- d) Atestatu de cualificatiune invetiatorésca si ca este versatu in cantárele si tipiculu bisericescu. Alesulu totu deodata va fi indatoratu a instruí in ambe clasele pe elevi in cantári.

Recurrentii au a-si tramite recursele loru prea onoratului domnu protopresbiteru Iosifu Baracu in Brasiovu pâna la terminulu defiptu.

Codlea in 2 Iuliu 1876.
Cu invoierea oficiului protopresbiteralu.
Comitetulu parochialu prin
I. Morariu,
parochu si presied. comit.

(3—3)

De arendatu.

Fontanile de apa minerale dela Valcele (Elöpatak) suntu de arendatu incependu dela 12/24 Aprile 1877. Arendarea se face in locu la 17 Augustu c. n. anulu curentu Doritorii potu vedé conditiunile in Brasiovu: in comptoriulu dlui Constant. Steriu, — in Sepsiszt.-György: la domni frait Bogdanu, — in Valcele: la Directiunea báiloru.

Intrun'a se face cunoscutu ca in anulu acést'a se va tiené celu dintáiu tergu de cai, concesu de inaltulu ministeriu reg. ung. in 17, 18 si 19 Augustu.

Valcele in 5 Iuliu 1876.

Composessoratulu báiloru.
(3—6)

Ioanu Cristea,
compactoru.
Se recomanda on. publicu románu cu legarea de cárti, protocóle brosiure etc., promitiendu lucreru promptu si solidu si cu pre-tiuri cátu se póte mai moderate.
Locuinti'a, sub spinarea cánelui (Poschengasse) Nr. 1. lángha fantána in Sabiiu. 2—3

A. Schwabe

Medicu diplomatu si magistru de dentistica are onóre a enuniciá P. T. publicu deschiderea pracsei medicale pentru dinti.

Locuinti'a strad'a Cisnadiel
1—3 Nr. 18 in Sibiiu.

Editur'a si tipariulu tipografiei archidieceane.

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

La numerulu acést'a se adange Fojsiór'a Nr. 15.